آرام کننده اعصاب

پونه از خانواده نعناع و از گیاهان خودروی بهاری و برای طعم غذا مفید است و مصارف دارویی دارد. جویدن نعناع و پونه برای بر طرف کردن سکسکه مفید و ضد تشنج و آرام کننده اعصاب است. این گیاه برای درمان اسهال و بیماری های روده ای مفید و حاوی مقدار زیادی ویتامین B و A است. پونه کوهی از بهترین گیاهان تقویت کننده به شمار می رود، برای روده ها مفید است، درد معده و بی اشتهایی را تسکین می دهد و برای ناراحتی های شبیه سردرد موثر است. دم کرده پونه برای درمان اسهال خونی و همچنین ناراحتی های عصبی و اختلالات گوارشی مفید و موثر است.

آش یارمه

علوی- آش یارمه یکی از غذاهای محلی بجنورد است که در فصل بهار با رویش چریش آن را می پزند.

مواد لازم: یک پیمانه یارمه (بلغور گندم)، عدس، لوبیای سفید و نخود یک سوم پیمانه، چربی پاک کرده و خرد شده نیم کیلو، برگ های تازه سیر، نمک و فلفل به مقدار لازم.

طرز تهیه: یارمه را می گذاریم پیزد. حبوبات را از شب قبل خیس می کنیم و به طور جداگانه می پزیم. بعد از پختن گندم، حبوبات را داخل آن می ریزیم و چربی را هم اضافه می کنیم. برای خوشمزه تر شدن بهتر است برگ های تازه سیر را خرد و به آن اضافه کنیم. این آش با دوغ سرو می شود.

برنامه ریزی درسی نوروزی

علی نیا- بیشتر دانش آموزان به ویژه آن هایی که در مقاطع تحصیلی پایین تری تحصیل هستند، درس خواندن را در ایام نوروز کنار می گذارند. یک کارشناس مدیریت برنامه ریزی آموزشی با اشاره به این که دانش آموزان بعد از ۶ ماه تحصیل تمایل دارند که در تعطیلات عید استراحت کنند و از درس خواندن دور باشند، افزود: چنانچه دانش آموزان در ایام نوروز از درس دور باشند، ممکن است افت تحصیلی پیدا کنند که برای جلوگیری از این مشکل به یک برنامه مناسب برای تعطیلات عید نیاز است که در کنار تفریح و استراحت، حتما مطالعه عید نوروز نیز فراموش نشود. «نوسلی» گفت: ایام نوروز زمان مناسبی برای مطالعه است، چون دانش آموزان به مدرسه نمی روند و خبری از کلاس های فوق برنامه نیست در نتیجه از زمان بیشتری برای مطالعه برخوردار هستند.

وی با اشاره به این که عده ای در تعطیلات سال نو فقط به استراحت و تفریح می پردازند، بیان کرد: به طور حتم این عده از دانش آموزان در آینده ضربه خواهند خورد. وی اضافه داد: اگر دانش آموزان در ایام نوروز در خواندن را فراموش کنند بعد از تمام شدن تعطیلات ممکن است بی حوصله شوند و انگیزه ای برای این کار نداشته باشند و امکان دارد در درس هایی که ضعیف هستند، ضعیف تر شوند زیرا هنوز مقداری را هم که یاد گرفته بودند بر اثر تکرار نکردن فراموش می کنند. وی ادامه داد: دانش آموزان با والدین خود نیاز است برنامه ریزی دقیق، مفید و موثری انجام دهند، به عنوان نمونه والدین برنامه مطالعاتی از از روز ۳ تا ۱۲ فروردین بنویسند و از فرزندان شان بخواهند چند روز مانده به شروع تعطیلات هفته ای یک کتاب های درسی شان را روی یک میز بگذارند و آن ها را با اولویت بندی از درس های سخت تر تا راحت تر بچینند. وی گفت: مطالعه درس های سخت را باید هر روز در برنامه داشته باشند. همین که حداقل ۱۵ دقیقه در روز هر یک از درس های سخت را بخوانند می تواند موثر باشد.

صدای پای بهار...

دانستنی هایی برای تعطیلات

علوی نبض ثانیه ها تندتر شده و آرامش و قرار را از زمین و زمان ربوده است. دل دل زدن ماهی تنگ بلور هم آمدنش را به خاطر دارد، بیان می کند: آن زمان ها وقتی به منزل هر یک از اقوام می رفتیم سعی می کردیم در گوشه ای مرتب بنشینیم، آجیل و شیرینی کمتری بخوریم تا صاحبخانه هر چه زودتر یکی از آن اسکناس هایی را که در میان کتاب قرآن لب طاقچه گذاشته است، به ما بدهد. یکی دیگر از شهروندان بیان می کند: مردم این منطقه در ایام نوروز با رفتن به خانه های همدیگر و برپایی جشن این سنت های خوب را حفظ می کردند و برای آن که بیشتر از وجود هم بهره ببرند، غذاهای بهاری می پختند و فامیل را دعوت می کردند و از خوردن این غذاها و مصاحبت با هم لذت می بردند.

به گفته «حسین زاده» برگ تر ها رول اول عید را با خواندن قرآن و سپس «دستلاف» دادن به کوچک تر های خانه آغاز می کردند. البته در میان مردم برخی مناطق دیگر مانند قوم تات رسم بود که خلعتی مانند دستمال، پارچه، جوراب و لباس را به جای پول و سکه به دیگران به عنوان عیدی می دادند. همچنین در بین مردم رسم بود که ابتدا هنوز نیز وجود دارد به تازه عروس و دامادها هم عیدی می دادند و برخی به جای دادن پول، سعی می کردند کالاهای کوچک مورد نیازشان را هدیه دهند.

تغذیه نوروزی

در ایام نوروز که بازار دید و بازدیدها داغ است، بیشتر افراد بی آن که متوجه باشند آجیل و شیرینی زیادی مصرف می کنند و در پایان تعطیلات با اضافه وزن به رو می شوند. کارشناس تغذیه مرکز بهداشت جر بجنورد در این باره توصیه می کند: افراد باید در دید و بازدیدهای نوروزی مراقب باشند زیاده شیرینی مصرف نکنند و سعی کنند برای پذیرایی از شیرینی های خشک در اندازه های کوچک استفاده کنند. «شهلا جودت» ادامه می دهد: در این ایام فرنگی و خیار مصرف کنیم تا گوانه بدن جبران شود البته باید برای تامین آب و بیخ مورد نیاز از خرید آب یا یخ های غیر بهداشتی خودداری کنیم.

غذاهای بهاری

بهار که می شود، انواع و اقسام گیاهان در دشت ها می روید. «خرفه» «چریش» و «سرخ» و معروف ترین گیاهانی است که در دشت های مختلف استان می روید. یکی از شهروندان بجنوردی به بیان این که اول بهار وقت مناسبی برای خوردن آش «یارمه» است، می افزاید: فصل بهار که می شود، سبزی فروش ها «چریش» تازه می آورند و کدبانوهای بجنوردی با آن، آش «یارمه» معروف این شهر را درست می کنند و برخی دیگر نیز با مخلوط کردن آن با پیاز، انواع سبزی های خشک و «دوپه» های مختلف و آرد، نان چریش درست می کنند که بسیار لذیذ است.

به بیان این که انواع مغزها دارای ویتامین و چربی خوب هستند، می افزاید: با این وجود نباید در خوردن آجیل زیاده روی کرد زیرا هر ۱۰۰ گرم آجیل دارای ۵۰۰ تا ۶۰۰ کالری است همچنین باید از آجیل کم نمک یا بدون نمک استفاده کرد و افراد دارای فشار خون بالا نباید از آجیل شور استفاده کنند. وی با توصیه به خانم ها خاطرنشان می کند: در مهمانی های روزهای عید بهتر است در وعده های ناهار یا شام از غذاهای پرچرب یا سرخ کردنی کمتر استفاده کنند و بیشتر غذاهای بخارپز و تنوری را در برنامه شان بگنجانند، همچنین افراد سمی کنند نیمی از بشقاب شان را با سالاد یا سبزی پر کنند زیرا مصرف فیبر جذب چربی را کاهش می دهد.

نوروز در سفر

بهار که می شود برخی افراد ترجیح می دهند از آب و هوای خوش روزهای بهاری استفاده کنند و به مسافرت بروند، برخی همراه با خود بیمار یا کودک دارند که باید نکات تغذیه ای را رعایت کنند تا در سفر سلامت باشند. «جودت» کارشناس تغذیه در این باره بیان می کند: بهتر است در سفر غذاهایی که خودمان آماده کرده ایم، استفاده و از خوردن غذا در رستوران و غذاخوری های نامطمئن پرهیز کنیم.

وی ادامه می دهد: اگر غذاهای بین راهی را بر می داریم نباید مانند خورشت ها آبکی باشند زیرا میکروب ها در محیط مایع بهتر می توانند رشد کنند و باعث مسمومیت می شوند. وی خاطرنشان می کند: همراه با غذا باید سبزیجات تازه که خودمان صدعضوئی کرده ایم استفاده کنیم.

به گفته وی باید در سفر از مصرف آلوچه، لوشکه و تمرهندی بدون بسته بندی و کدبهداشتی خودداری شود. وی برای اجتناب از کم آبی در طی سفر بیان می کند: بهتر است در سفر آب مصرفی به همراه داشته باشیم و برای جلوگیری از کم آبی و بیوست هویج، کاهو، گوجه

سفرهای نوروزی

نوروز در راه است و عید نوروز فرصتی مناسب برای مسافرت است.

برای آن که در طول سفر نوروزی بتوان بهترین استفاده را از اوقات برد، لازم است نکاتی را مد نظر قرار داد که یکی از مهم ترین نکات این است که قبل از شروع مسافرت، باید برنامه ای را تنظیم کرد. در این برنامه باید مدت زمان مسافرت و مسیر دقیق توقفگاه های بین راهی مشخص شود. همچنین بهتر است از وضعیت هوای مقصد و مسیر سفر، اطلاع کافی کسب و مراکز امداد رسانی را در طول مسیر شناسایی کرد. پیش از ترک منزل وسایل مورد نیاز در طول سفر را باید بازبینی کرد. اگر وسایل نقلیه عمومی مسافرت می کنید، برای سوارشدن، به موقع خودتان را به محل تعیین شده برسانید تا حوادث احتمالی جایتان دست شما نشود. اگر با وسیله نقلیه شخصی مسافرت می کنید، آن را از لحاظ فنی بررسی و تعادلسنجی را بر طرف کنید. هنگام بروز حادثه در مسافرت های نوروزی، آرامش تان را حفظ کنید.

باید توجه داشته باشید افرادی که دارای شرایط خاص هستند، باید در طول سفرشان از دستورهای ویژه ای پیروی کنند؛ مثلا سفرهای هوایی برای زنان در اواخر بارداری ممنوع است. در هر صورت اگر شرایط جسمی و روحی خاصی دارید یا به بیماری خاصی مبتلا هستید، حتما درباره شیوه مسافرت با پزشک تان مشورت کنید.

توجه داشته باشید که کودکان نسبت به تغییر شرایط محیط حساس تر هستند. بنابراین به کودکان در طول سفر، توجه بیشتری کنید.

آب و غذای کافی به همراه داشته باشید و تا حد ممکن در طول سفر نوروزی غذا را برای مصرف در یک وعده تهیه کنید.

سعی کنید در مسافرت نوروزی یک کیف مخصوص وسایل و اقلام بهداشتی را به همراه داشته باشید. در این کیف کارت یا دفترچه بیمه خود و همسرها و آخرین نسخه های پزشکی تان را بگذارید. بیماران قلبی هنگام مسافرت آخرین نوار قلب و نسخه شان را به همراه داشته باشند.

اگر داروهایی را به طور مرتب مصرف می کنید، به مقدار کافی آن ها را به همراه داشته باشید.

همچنین قبل از سفر باید ایمنی منزل را مد نظر قرار داد. مطمئن شوید که همه درها و پنجره ها را بسته اید و شیر گاز را قطع کرده اید.

از دادن کلید منزل تان به افراد غیرمطمئن و ناآشنا خودداری کنید.

زمان رانندگی در شب از نور مناسب استفاده کنید.

نگهداری ماهی قرمز

علی نیا - تهیه ماهی قرمز یکی از سنت هایی است که مردم در آستانه نوروز انجام می دهند اما باید نکاتی را هنگام خریدن آن رعایت کنند. ماهی قرمز باید از مراکزی که دارای پروانه بهداشتی با مکان های مسقف تهیه شود. کارشناس بهداشت و مدیریت بیماری های آبزیان اداره کل دام پزشکی خراسان شمالی گفت: شهروندان از خرید ماهی های مریض، بی حال و دارای لکه های سفید روی پوست بدن و باله های شان و ماهیانی که نمی توانند تعادل شان را در آب حفظ کنند، خودداری کنند. «فرزین حسینی» افزود: در صورت خرید ماهی جدید، لازم است حداقل به مدت ۲ هفته جدا از دیگر ماهیان نگهداری شود و بعد از حصول اطمینان از سلامت آن را در آکواریوم با تنگ دیگر ماهیها قرار دارد.

وی درخصوص چگونگی نگهداری ماهی قرمز تصریح کرد: برای نگهداری از ماهی قرمز به مدت طولانی، برای هر ماهی در تنگ یک لیتر آب در نظر گرفته شود.

وی بیان کرد: برای نگهداری ماهی بهتر است از ظرف دهان گشاد استفاده شود ضمن این که فضای مورد نیاز برای هر ماهی ۲ برابر حجم آب باید باشد، اگر از آب شرب شهری برای نگهداری ماهی قرمز استفاده می شود آن را باید چند ساعت در هوای آزاد قرار داد تا کلر موجود در آب از بین برود و در هر بار تعویض آب تنها یک چهارم آن عوض شود. وی با اشاره به این که بهتر است آب ماهیان حداقل هفته ای ۲ بار بسته به شفافیت آن تعویض شود، ادامه داد: برای تغذیه ماهی ها از غذاهای آماده ای که در فروشگاه های عرضه ماهی زینتی وجود دارد، بهتر است استفاده کرد. وی بیان کرد: اگر ماهی قرمز را به طور ناگهانی از تاریکی به نور و برعکس بیرید دچار شوک خواهد شد بنابراین باید روشنی و تاریکی برای ماهی تدریجی باشد.

نمادهای هفت سین

عدد «هفت» از دیرباز نزد ایرانیان گرامی داشته می شد. سفره هفت سینی که امروزه بیشتر سوم است از **سبزه** به عنوان نماد خرمی، **سرکه** نماد شادی، **سمنو** نماد خیر و برکت، **سیب** نماد مهر و مهرورزی، **سیر** نگهبان سفره، **سماق** نماد مزه زندگی و **سنجد** نماد حیات تشکیل شده است. **سمنو** نماد زایش و باروری گیاهان است و از جوانه های تازه گندم تهیه می شود. سیب نماد سلامتی، سنجد نماد عشق و دلباختگی و سبزه نماد شادابی و سرسبزی و پیوند انسان با طبیعت است. سماق، سرکه و سیر نیز نماد چاشنی و محرک شادی و سلامتی در زندگی به شمار می روند.

برخی از افراد سکه را به نیت برکت و درآمد زیاد انتخاب می کنند و بر سفره هفت سین شان می گذارند.

اما غیر از این ها، خوان نوروزی اجزای دیگری هم داشته است، در این میان تخم مرغ نماد زایش، آفرینش و شانه ای از نطفه و نژاد و آینه نماد روشنایی است و باید در بالای سفره قرار داد. آب هم نشانه برکت و پاکی در زندگی است.

اسپند، شاخه های سرو، دانه های انار، گل بیدمشک، شیر نارنج، نان و پنیر، شمعدان را هم می توان جزو اجزای دیگر سفره هفت سین دانست. امروزه ایرانیان هنگام چیدن سفره هفت سین اولین چیزی را که در سفره قرار می دهند، قرآن کریم است.
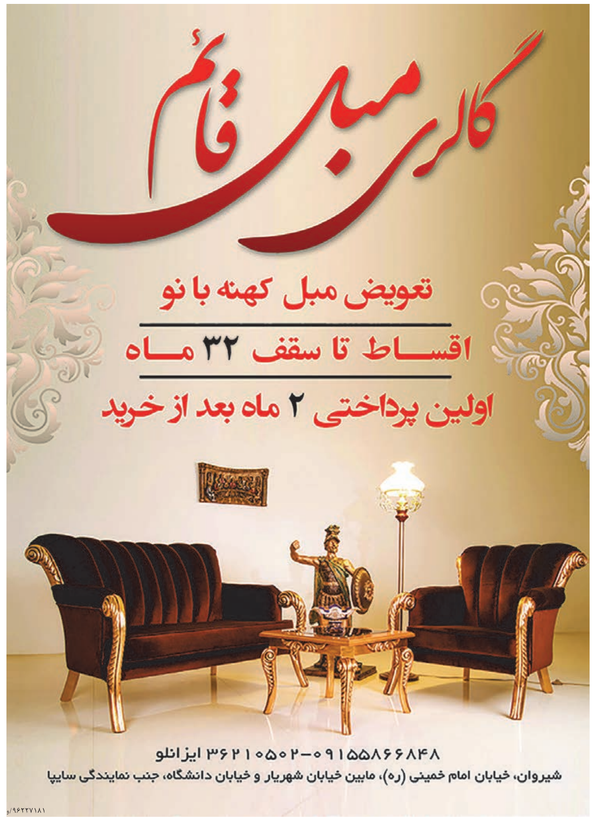
ایرانیان به نشانه توکل و توسل به خداوند متعال در آغاز سال و در خواست بهترین ها از خالق خویش قرآن را در بهترین جای سفره قرار می دهند و پس از آن اجزای دیگر را می چینند و با خواندن دعای با «مقلب القلوب والابصار» از خداوند که تدبیر کننده امور است دگرگونی حال شان را به بهترین حال ها و تازه شدن و تغییر یافتن به همراه بهار می خواهند.